

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9Cdo/16/2024
Identifikačné číslo spisu:	7119200147
Dátum vydania rozhodnutia:	24.03.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Holíč
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:7119200147.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne C. F., narodenej XX. P. XXXX, K., P. XX, zastúpenej advokátom JUDr. Martinom Salokom, Košice, Zvonárska 8, proti žalovaným: 1. Mesto Košice, Trieda SNP 48/A, Košice, IČO: 00 691 135, 2. V. Z. M., narodená XX. Y. XXXX, K., B. XXX/X, zastúpená advokátkou JUDr. Martinou Gombosovou, Košice, Floriánska 16, o určenie neplatnosti zmluvy o prevode nebytového priestoru, vedenom na Mestskom súde Košice pod sp. zn. KE1-36C/1/2019, pôvodne Okresnom súde Košice pod sp. zn. 36C/1/2019, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 28. marca 2023 sp. zn. 5Co/40/2022, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaným 1. a 2. nárok na náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice I (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 15. júna 2021 č. k. 36C/1/2019-240 návrh žalobkyne na prerušenie konania zamietol (I.), žalobu zamietol (II.), žalovanému 1. náhradu trov konania voči žalobkyni nepriznal (III.) a žalovanej 2. priznal náhradu trov konania voči žalobkyni v rozsahu 100 % (IV.). Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobkyňa domáhala určenia neplatnosti zmluvy o prevode nebytového priestoru č. 12-4 v bytovom dome súp. č. XXX vedeného na LV č. XXXXX pre katastrálne územie K. - B. V. uzatvorenej medzi žalovanými. Súd uzavrel, že nájomná zmluva uzatvorená medzi žalovanou 2. a Bytovým podnikom mesta Košice, s.r.o., ktorý bol oprávneným takúto zmluvu uzavrieť v zmysle zmluvy o výkone správy v mene žalovaného 1., ako vlastníka nebytového priestoru, je platná, lebo bola uzatvorená v súlade so zákonom č. 116/1990 Zb. Aplikujúc § 16 ods. 3 zákona č. 182/1993 Z.z. v znení účinnom do 31. 10. 2018 bolo povinnosťou žalovaného 1. odpredať predmetný nebytový priestor v prvom rade ako prednostnému nadobúdateľovi nájomkyni, t.j. žalovanej 2., táto povinnosť zo strany žalovaného 1. splnená bola, a teda k porušeniu cit. ustanovenia zo strany žalovaného 1. nedošlo. Aktívna vecná legitímácia na podanie žaloby o neplatnosť zmluvy o prevode vlastníctva nebytového priestoru v dome podľa cit. ustanovenia je daná tej osobe, v neprospech ktorej bolo porušené právo prednostného prevodu nebytového priestoru v dome, t.j. napr. ak by v

prejednávanej veci žalovaný 1. neuzavrel zmluvu so žalovanou 2. ako nájomkyňou, oprávnenou, a teda aktívne vecne legitimovanou v zmysle cit. ustanovenia by bola žalovaná 2. ako nájomkyňa. Keďže zmluvou o prevode vlastníctva nebytového priestoru v dome nebolo porušené právo prednostného prevodu nebytového priestoru v dome v neprospech žalobkyni, žalobkyni v tomto prípade aktívna vecná legitimácia nesvedčí. Z toho dôvodu súd žalobu zamietol. Vo vzťahu k argumentácii žalovaných o nepreukázaní naliehavého právneho záujmu na podaní predmetnej žaloby poukázal na § 137 písm. c) CSP so záverom, že žaloba o určenie neplatnosti zmluvy o prevode vlastníctva nebytového priestoru v dome je osobitným druhom žaloby a nemožno ju stotožňovať s určovacou žalobou podľa § 137 písm. c) CSP. Z uvedeného vyplýva, že takúto žalobu možno podať aj v prípade, že žaloba nespĺňa podmienku naliehavého právneho záujmu.

1.1. V súvislosti s návrhom žalobkyne prerušiť konanie do skončenia konania vedeného na Okresnom súde Košice I pod sp.zn. 34C/23/2019 o neplatnosť dražby, prípadne konania vedeného na identickom súde pod sp.zn. 34C/7/2019 vo veci určenia vlastníckeho práva k bytu, prípadne veci vedenej na Krajskom súde v Košiciach pod sp.zn. 1Sa/18/2019 o nečinnosť orgánu verejnej správy, ktorou žalobkyňa žiada o určenie charakteru priestoru, ktorý podľa tvrdení žalobkyne mal byť predmetom predmetného prevodu v zmysle predmetnej zmluvy uzavretej medzi žalovanými, uviedol, že na prerušenie konania nebol daný ani jeden zo zákonných dôvodov v zmysle § 162 ods. 1, 2 a 3, § 164 CSP, žalobkyňou uvádzané konania prebiehajúce na Okresnom súde Košice I neriešia otázku významnú pre toto konanie a pokiaľ žalobkyňa tvrdila, že práve týmito konaniami preukazuje naliehavý právny záujem na požadovanom určení, v kontexte uvedeného súd poukázal na svoje závery v bodoch 15 až 19, 36 a 37. Po odcitovaní § 2 ods. 3 zákona č. 182/1993 Z.z. v súvislosti s predmetným návrhom vo vzťahu ku konaniu vedeného na Krajskom súde v Košiciach poukázal na hodnotnosť a závažnosť zápisu v KN - LV č. XXXXX, pre k.ú. B. V., z ktorého vyplýva, že v prípade priestorov, ktoré boli predmetom prevodu v zmysle zmluvy č. 2017001384 zo dňa 30. 6. 2017 v znení jej dodatku č. 1 z 22. 9. 2017 uzavretej medzi žalovanými 1. a 2., sa jednalo o nebytový priestor č. X na prízemí meštianskeho domu na ulici P. Č. XX M. K. Tiež poukázal na rozhodnutie Okresného úradu Košice, odbor výstavby a bytovej politiky, č. OÚ-KE-OVBP2-2019/029731 zo dňa 20. 6. 2019, v ktorom sa príslušný správny orgán s touto otázkou vysporiadal, ktoré rozhodnutie musí byť žalobkyni aj známe, keďže jej bolo doručované. A napokon súd nepovažoval vzhľadom na vyššie uvedené úvahy a z toho plynúce závery, ktoré viedli k zamietnutiu žaloby za potrebné vykonať dokazovanie svedeckou výpoveďou (V. F.), a tento návrh na vykonanie dôkazu zamietol.

2. Krajský súd v Košiciach (ďalej aj ako „odvolací súd“) na odvolanie žalobkyne rozsudkom z 28. marca 2023 sp. zn. 5Co/40/2022 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch II., III. a IV., odmietol odvolanie proti rozsudku vo výroku I. a rozhodol o náhrade trov odvolacieho konania. Ako vyplýva z odôvodnenia napadnutého rozsudku, žalobkyňa už v priebehu konania poukazovala na neplatnosť nájomnej zmluvy uzatvorenej medzi žalovanými, ktorú (neplatnosť) žiadala vyriešiť predbežne v predmetnom konaní a ktorú videla v porušení podmienok pri vyhlásení verejnej obchodnej súťaži. Súd sa predmetnou námietkou žalobkyne v prejednávanej veci zaoberal, o čom svedčí jeho argumentácia v bodoch 29., 32. a 33. odôvodnenia napadnutého rozsudku konštatujúc, že v prejednávanej veci bola vyhlásená verejná obchodná súťaž v zmysle § 281 a nasl. Obchodného zákonníka, a to o najvhodnejší návrh ceny ročného (mesačného) nájmu na nehnuteľný majetok vo vlastníctve mesta Košice v správe, resp. nájme Bytového podniku mesta Košice, s.r.o., ktorej súťaže sa zúčastnila žalovaná v 2. rade na základe prihlášky zo dňa 15. 7. 2016. Súd akcentoval najmä na § 9b ods. 2 zákona č. 138/1991 Zb., v zmysle ktorého je možné domáhať sa určenia neplatnosti právneho úkonu alebo určenia vlastníckeho práva obce v prípadoch, ak prevod majetku obce nebol realizovaný podľa § 9a ods. 1 tohto zákona v stanovenej jednoročnej lehote odo dňa prevodu vlastníckeho práva z majetku obce, t.j. v rámci jednoročnej prekluzívnej lehoty, po márnom uplynutí ktorej sa súd nemôže, a to ani predbežne, zaoberať posúdením otázky neplatnosti právneho úkonu. Pretože žalobkyňa ako aktívne legitimovaná osoba mala právo (možnosť) podať žalobu podľa § 9b cit. zákona a keďže tak neučinila, súd sa už pre uplynutie prekluzívnej lehoty nemohol zaoberať posúdením otázky neplatnosti právneho úkonu, a to ani formou predbežnej prejudiciálnej otázky. Súd teda zdôvodnil, z akého dôvodu sa touto otázkou zaoberať nemohol, a to ani vo forme predbežnej prejudiciálnej otázky, preto odvolateľka nedôvodne namietala, že súd sa nezaoberal (nezohľadnil) tvrdenú nesprávnosť postupu žalovaného v 1. rade v konaní o verejnej

súťaži. Pokiaľ odvolateľka v súvislosti s predmetnou odvolacou námietkou navyše tvrdila, že došlo k porušeniu § 283 Obchodného zákonníka, predmetná odvolacia námietka predstavuje neprípustnú odvoláciu novotu v zmysle § 366 CSP. Navyše prípadné porušenie § 283 Obchodného zákonníka zakladá „iba“ deliktuálnu zodpovednosť za spôsobenú škodu (Obchodný zákonník, Komentár, Iura Edition 1995, Jozef Moravčík a kolektív, str. 846c).

2.1. Ako neopodstatnenú odvolací súd vyhodnotil tiež odvoláciu námietku žalobkyne, ktorou mala za to, že súd nejasne formuloval svoj záver v bode 21. odôvodnenia, keď žalobkyňa mala za to, že príslušné ustanovenie § 16 ods. 3 zákona č. 182/1993 Z.z. uvádza poradie prednostného prevodu, ktorého znenie súčasne odcitovala. Ako vyplýva z odôvodnenia napadnutého rozsudku, súd v súvislosti s § 16 ods. 3 zákona č. 182/1993 Z.z. v znení účinnom do 31. 10. 2018 v bode 22. ozrejmil, že osobami, ktorými ex lege prináleží právo prednostného prevodu vlastníctva nebytového priestoru sú nájomca tohto nebytového priestoru o prevod ktorého ide (nie akýkoľvek nájomca iného nebytového priestoru v bytovom dome), vlastníci a nájomcovia bytov v dome, a to v uvedenom poradí, na ktorom výklade nemožno mať žiadne výhrady. Z predmetného odvolania súčasne v súvislosti s touto odvolacou námietkou nie je zrejmé, v čom mal súd prvej inštancie pri uvedení poradia prednostného prevodu podľa § 16 ods. 3 zákona č. 182/1993 Z.z. pochybiť, navyše, ak tvrdenie o tom, že súd nejasne formuloval svoj záver v bode 21. odôvodnenia, je zmätočný, pretože bod 21. odôvodnenia je presnou citáciou § 16 ods. 3 zákona č. 182/1993 Z.z. v znení účinnom do 31. 10. 2018.

2.2. Pokiaľ odvolateľka považovala za nesprávny postup súdu prvého stupňa pri hodnotení predložených dôkazov a navrhovanej svedeckej výpovedi vo veci jej návrhu na prerušenie konania, odvolací súd poznamenáva, že predmetná odvolacia námietka odvolateľky súvisí s podaným odvolaním voči výroku I. napadnutého rozsudku, o ktorom odvolací súd rozhodol tak, že odvolanie v tejto časti odmietol z dôvodu procesnej neprípustnosti odvolania v tejto časti. Nakoľko odvolací súd odvolanie v tejto časti odmietol z uvedeného dôvodu, osobitným spôsobom sa viac nezaoberal namietaným nesprávnym postupom súdu prvého stupňa pri hodnotení predložených dôkazov a navrhovanej svedeckej výpovedi vo veci návrhu žalobkyne na prerušenie konania.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzovala z § 420 písm. f) CSP. Navrhla, aby dovolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, uplatniac si náhradu trov dovolacieho konania. Dovolateľka namietala hodnotenie predložených dôkazov a navrhovanej svedeckej výpovedi vo veci jej návrhu na prerušenie konania. Podľa žalobkyne prvostupňový súd nevykonával navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností. Súd opätovne nejasne a nesprávne uvádza veľkosť nebytového priestoru č. 12- 4 vo výmere 34,44 m² a v tom istom bode č. 2 aj vo výmere 33,53 m² (táto nejasnosť sprevádza nebytový priestor 12-4 všetkými doterajšími konaniami - súdne, správne, stavebné a iné) a teda je zrejmé, že je dlhodobou sporná výmera nebytového priestoru 12-4 a v neposlednom rade aj charakter priestoru, o ktorý žalobkyňa žiadala stavebné úrady a kde stavebný úrad určil, že obdobný nebytový priestor 12-5 je byt a nie nebytový priestor. Žalobkyňa taktiež namietala nevykonanie navrhovaných dôkazov, tak ako ich navrhla prvostupňovému súdu, resp. doručila odvolaciemu súdu. Nejasnosť je aj vo vytýkanom neuplatnení - použití ustanovení obchodného zákonníka, kde odvolací súd v bode 28 rozsudku na tvrdenia žalobkyne o porušení ustanovení Obchodného zákonníka, neinformovaní správcu nebytového priestoru uviedol, že toto oznámenie neuplatnila v priebehu konania a prvýkrát až v podanom odvolaní. Žalobkyňa poukazuje na stav, kde sa odvolací súd nevysporiadal so skutočnosťou, že okresný súd ako prvostupňový súd dokazovaním a nezaobieraním sa navrhovanými dôkazmi, nevypočutím navrhovaného svedka a nevykonaním dôkazov, ktoré poukazujú na neprávny stav najmä v konaní žalovaného v 1. rade, ktorý predáva (a nielen v tomto prípade) nehnuteľnosti, ktoré bez predchádzajúceho stavebného, resp. správneho konania „prerobil“ z bytov na nebytové priestory a navyše predáva nehnuteľnosti bez správnej a skutočnej výmery. Dovolateľka namietala tiež nedostatočnosť odôvodnenia napadnutého rozsudku.

4. Žalovaný 1. podal vyjadrenie k dovolaniu žalobkyne po lehote, žalovaná 2. podala vyjadrenie k dovolaniu žalobkyne mailom bez dodatočnej autorizácie, preto nebolo možné na tieto vyjadrenia prihliadať (§ 436 ods. 3 a § 125 ods. 2 CSP).

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), skúmal prípustnosť dovolania bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) a dospel k záveru, že dovolanie je potrebné ako neprípustné odmietnuť.

6. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

7. Z hľadiska ústavného aspektu treba rešpektovať právomoc najvyššieho súdu ústavne konformným spôsobom vymedzovať prípustnosť vecí v konaní o dovolaní a vychádzať z toho, že v prvom rade je vecou najvyššieho súdu určovať si koncepciu interpretácie prípustnosti mimoriadnych opravných prostriedkov, a to za predpokladu, že táto nie je nepriateľská z hľadiska ochrany základných práv a slobôd.

8. Dovolanie treba považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami, ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu z akýchkoľvek dôvodov a hľadísk.

9. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená, musí byť vyvážené sprísnenými a jasne čitateľnými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať bezbreho; namiesto je skôr zdržanlivý (uvážený) prístup.

10. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania. Na týchto záveroch zotrúva aj súčasná rozhodovacia prax najvyššieho súdu.

11. Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je poskytnúť uplatňovanému právu súdnu ochranu, avšak len za predpokladu, že sú splnené procesné podmienky súdneho konania (porov. napr. rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 80/09, II. ÚS 79/08, IV. ÚS 476/2012). Dovolací súd preto pristupuje k podanému dovolaniu tak, že najskôr skúma, či je procesne prípustné; k posúdeniu opodstatnenosti dovolania (t. j. posúdeniu, či je v ňom opodstatnene uplatnený dovolací dôvod) sa dovolací súd dostáva len v prípade prijatia záveru, že dovolanie je prípustné.

12. Dovolanie je prípustné, ak jeho prípustnosť vyplýva z ustanovenia § 420 CSP alebo § 421 CSP. Dôvody zakladajúce prípustnosť dovolania treba dôsledne odlišovať od dôvodov, ktoré zakladajú opodstatnenosť dovolania. Opodstatnené (dôvodné) je také prípustné dovolanie, v ktorom je oprávnené uplatnený dovolací dôvod. Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). V prípade dovolania prípustného podľa § 420 CSP je dovolacím dôvodom procesná vada zmatečnosti uvedená v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP), v prípade dovolania, ktoré je prípustné podľa § 421 ods. 1 CSP, je dovolacím dôvodom nesprávne právne posúdenie veci (§ 432 ods. 1 CSP).

13. Dovolateľka prípustnosť podaného dovolania vyvodzovala z ustanovenia § 420 písm. f) CSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby

uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

14. Dovolací súd už konštantne uvádza, že hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, a to v takej intenzite, že došlo až k porušeniu práva na spravodlivý proces.

15. Ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a súčasne dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces.

15.1. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na neustrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie.

15.2. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie vecí za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

16. Dovolateľka prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP a porušenie práva na spravodlivý proces argumentačne vyjadrila tým, že namietala hodnotenie predložených dôkazov a navrhovanej svedeckej výpovede vo veci jej návrhu na prerušenie konania, tiež nevykonanie navrhnutých dôkazov, nedostatočné vysporiadanie sa s jej argumentmi, ako aj nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia.

17. Je potrebné uviesť, že z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (3Cdo/41/2017, 3Cdo/214/2017, 8Cdo/5/2017, 8Cdo/73/2017). Dovolací súd preto cez prizmu v dovolaní uplatnených dovolacích námietok skúmal, či došlo k žalovaným namietanej procesnej vade; túto v procesnom postupe odvolacieho súdu nezistil.

18. Jedným z aspektov práva na spravodlivý proces je i právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo strany sporu na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia (III. ÚS 107/07). Len náležité odôvodnené súdne rozhodnutie sa stáva interpretačným nástrojom súdnej autority k zabezpečeniu spravodlivosti.

19. Podľa ústavného súdu, zjavná neodôvodnenosť (arbitrárnosť) rozhodnutia všeobecného súdu je najčastejšie daná rozporom súvislostí ich právnych argumentov a skutkových okolností prerokúvaných prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Uvedené nedostatky pritom musia dosahovať mieru ústavnej relevancie, teda ich intenzita musí byť spôsobilá porušiť niektoré z práv uvedených v čl. 127 ods. 1 Ústavy (II. ÚS 302/2019-44 z 20. februára 2020, ods. 17).

20. Dovolací súd, dbajúc na to, že aj v konaní na odvolacom súde treba dôsledne trvať na požiadavke

úplnosti, výstižnosti a presvedčivosti odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu, konštatuje, že v posudzovanom prípade obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie náležite neodôvodnil.

21. V posudzovanej veci odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny v zmysle § 387 ods. 1 a 2 CSP, stotožniac sa s odôvodnením odvolaním napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie. Treba mať na pamäti, že prvoinstančné a odvolacie konanie tvoria z hľadiska jeho predmetu jeden celok (m. m. IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 350/09) a určujúca spätosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu má podľa názoru dovolacieho súdu všetky zákonom vyžadované náležitosti v zmysle ustanovenia § 393 CSP.

22. Dovolací súd nezistil, že by v danej veci išlo o taký prípad vybočenia z medzí ustanovenia § 393 ods. 2 CSP, ktorým by došlo k porušeniu práva dovolateľky na spravodlivý proces. Odvolací súd v dôvodoch svojho rozhodnutia uvádza, ako vo veci rozhodol súd prvej inštancie, obsah odvolania žalobkyne, zhrnutie podstatných skutkových tvrdení a právnych argumentov strán, jasne a zrozumiteľne vysvetľuje, prečo rozhodnutie súdu prvej inštancie považuje za vecne správne, k čomu na zdôraznenie jeho správnosti dopĺňa aj ďalšie dôvody, najmä v reakcii a za účelom vysporiadania sa s podstatnými odvolacími námietkami žalobkyne. Odôvodnenie rozsudku zodpovedá základnej (formálnej) štruktúre odôvodnenia rozhodnutia. Súslednosti jednotlivých častí odôvodnenia a ich obsahové (materiálne) náplne zakladajú súhrnne ich zrozumiteľnosť aj všeobecnú interpretačnú presvedčivosť. Argumentácia odvolacieho súdu je koherentná a jeho rozhodnutie konzistentné, logické a presvedčivé, premisy v ňom zvolené, aj závery, ku ktorým na ich základe dospel, sú prijateľné pre právnickú aj laickú verejnosť.

23. Posudzujúc kvalitu odôvodnenia napadnutého potvrdzujúceho rozsudku odvolacieho súdu je potrebné sa zamerať na rozhodujúce dôvody, ktoré viedli k zamietnutiu žaloby. Tieto jasne vyplývajú z bodov 32. a 33. odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie, keď prvým dôvodom pre zamietnutie žaloby bol záver súdu prvej inštancie o preklúzii práva domáhať sa neplatnosti právneho úkonu alebo určenia vlastníctva obce k majetku, ktorý bol obcou prevedený na tretiu osobu, v zmysle § 9b ods. 1 a 2 zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v účinnom znení. Druhým dôvodom pre zamietnutie žaloby bol záver súdu prvej inštancie o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne na podanie predmetnej žaloby, nakoľko zmluvou o prevode vlastníctva nebytového priestoru v dome uzatvorenou medzi žalovanými 1. a 2. nebolo porušené právo prednostného prevodu vlastníctva v neprospech žalobkyne, s odkazom na ustanovenia zákona č. 182/1993 Z.z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v účinnom znení. Žalobkyňa podala proti zamietajúcemu rozsudku súdu prvej inštancie odvolanie, v ktorom však nenamietala nesprávnosť vyššie uvedených dôvodov zamietnutia jej žaloby, ale svoju odvolaciu argumentáciu založila na celom rade čiastkových sekundárnych ďalších dôvodoch, ktorými sa súd prvej inštancie zaoberal. Preto aj odvolací súd v odôvodnení svojho potvrdzujúceho rozhodnutia snažil sa dať odvolateľke odpoveď na jej jednotlivé odvolacie námietky. Vzhľadom však na to, že žalobkyňa v odvolaní nijako nenamietala vecnú správnosť podstatných záverov pre zamietnutie jej žaloby, nemohlo mať jej odvolanie šancu na úspech, nakoľko bolo bezpredmetným zaoberať sa jej jednotlivými námietkami (ktoré v podstate opakuje aj v dovolaní) spochybňujúcimi charakter predmetného nebytového priestoru, jeho výmeru, proces uzatvorenia nájomnej zmluvy a následne zmluvy o prevode vlastníctvam a s tým súvisiace námietky nevykonania navrhnutého dokazovania či neprerušenia konania. Tieto námietky by mohli byť relevantné len vtedy, ak by súd nedospel k záveru o preklúzii práva domáhať sa neplatnosti právneho úkonu alebo určenia vlastníctva obce k majetku, ktorý bol obcou prevedený na tretiu osobu, v zmysle § 9b ods. 1 a 2 zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v účinnom znení, a zároveň k záveru o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne na podanie predmetnej žaloby, nakoľko zmluvou o prevode vlastníctva nebytového priestoru v dome uzatvorenou medzi žalovanými 1. a 2. nebolo porušené právo prednostného prevodu vlastníctva v neprospech žalobkyne, s odkazom na ustanovenia zákona č. 182/1993 Z.z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v účinnom znení.

24. Dovolací súd pri posudzovaní dôvodnosti namietaného porušenia procesných práv dovolateľky

nezistil také nedostatky v postupe odvolacieho súdu, ktoré by odôvodňovali záver, že jeho závery by boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené a nelogické, odvolací súd v odôvodnení svojho rozsudku dostatočne jasne a vyčerpávajúco reagoval na všetky podstatné odvolacie námietky žalobkyne. Z obsahu preskúmaného rozhodnutia odvolacieho súdu nevyplýva taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP v tomto smere nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľky.

25. Skutočnosť, že dovolateľka sa s názormi súdov oboch inštancií nestotožňuje, sama osebe nepostačuje na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti a/ alebo arbitrárnosti súdnych rozhodnutí. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom sporových strán vrátane ich dôvodov a námietok. Je však povinný na zákonom predpokladané a umožnené procesné úkony účastníka primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným právom (II. ÚS 675/2014, IV. ÚS 252/04, IV. ÚS 329/04, III. ÚS 32/07).

26. K namietanému hodnoteniu dôkazov, resp. k nevykonaniu dokazovania dovolací súd uvádza, že nesúhlas dovolateľa s hodnotením dôkazov nemožno považovať za porušenie jeho procesných práv. Zásada voľného hodnotenia dôkazov vyplývajúca z čl. 15 Základných princípov CSP v spojení s § 191 CSP vyplýva z ústavného princípu nezávislosti súdov (čl. 46 ústavy) a znamená, že záver, ktorý sudca urobí o vykonaných dôkazoch z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie, je vecou jeho vnútorného presvedčenia a jeho logického myšlienkového postupu. Hodnotenie dôkazov úvahou súdu však neznamená ľubovôľu, lebo hodnotiacia úvaha musí vždy zodpovedať zásadám formálnej logiky, musí vychádzať zo zisteného skutkového stavu veci a vykazovať funkčnú a teleologickú zhodu s priebehom konania. Výsledky hodnotenia dôkazov sú súčasťou odôvodnenia rozhodnutia, v ktorom sú stručne, jasne a výstižne vysvetľuje, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonával ďalšie navrhnuté dôkazy a pod. Hodnotiacia úvaha súdov v danom prípade zodpovedá zásadám formálnej logiky, vychádza zo zisteného skutkového stavu veci a z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov a právnym posúdením.

27. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie, lebo je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP). Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi nižších inštancií, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania, vrátane nesprávneho vyhodnotenia niektorého dôkazu. Dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.) a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP. V preskúmanej veci však dovolací súd takúto vadu nezistil. Dovolací súd opätovne zdôrazňuje, že dovolateľkou formulované námietky nemali súvislosť s rozhodujúcimi dôvodmi, pre ktoré bola jej žaloba zamietnutá. Vzhľadom na jasné uvedenie dôvodov, ktoré viedli už súd prvej inštancie k záveru o nedôvodnosti podanej žaloby, bolo by akékoľvek ďalšie dokazovanie, či prerušenie konania do právoplatného skončenia iných konaní, nadbytočné a nehospodárne.

28. Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov. Neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania úspešný, teda, aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi.

29. Pokiaľ preto dovolateľka svojou dovolacou argumentáciou mienila namietat' aj správnosť skutkových záverov súdov oboch inšancií, dovolací súd dopĺňa, že nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu nie je v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu považované za vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP (v tomto smere najvyšší súd poukazuje na naďalej opodstatnené závery vyjadrené v judikátoch R 37/1993 a R 125/1999, R 42/1993, R 6/2000. Súlad tohto právneho názoru s Ústavou Slovenskej republiky posudzoval už ústavný súd, nedospel však k záveru o jeho ústavnej neudržateľnosti (II. ÚS 465/2017). Rovnako prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nezakladá ani to, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu (prípadne) spočívalo na nesprávnych právnych záveroch, t. j. nesprávnom právnom posúdení veci (porovnaj judikáty R 54/2012 a R 24/2017).

30. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súdu uzatvára, že vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP nezistil, preto je dovolanie dovolateľky procesne neprípustné, čo je dôvod na jeho odmietnutie podľa § 447 písm. c) CSP.

31. O trovách dovolacieho konania dovolací súd rozhodol podľa § 453 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP.

32. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.